

**ҚАЗАҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚЫЗДАР ПЕДАГОГИКАЛЫҚ
УНИВЕРСИТЕТІ**
ҚАЗАҚ ФИЛОЛОГИЯСЫ ЖӘНЕ ӘЛЕМ ТІЛДЕРІ
ФАКУЛЬТЕТІ

**«МЕМЛЕКЕТТІК ТІЛДІ ОҚЫТУДЫҢ
ҰЛТТЫҚ МОДЕЛІ: ӘЛЕМДІК
ТӘЖІРИБЕ ЖӘНЕ ЗАМАНАУИ
ӘДІСТЕР»**
**РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-
ТӘЖІРИБЕЛІК КОНФЕРЕНЦИЯ
МАТЕРИАЛДАРЫ**

2017 жылғы 27 қантар
Алматы қаласы

2. Жақсылыкова К. т.б. авт. Қазақ тілін мұнай-газ мамандығына оқытын студенттерге көсіби бағытта оқыту // «Професор Қ.К. Жұбанов және қазіргі тіл білімі, әдебиеттану және әдістеме саласындағығылыми-әдіснамалық зерттеулер»ғылыми конф. мат. – Алматы, 2015. 245-248 бб.
3. Қасым Б., Османова З. Қасіби қазақ тілі. – Алматы, 2010. – 112 б.
4. Мұқанова Қ.К. Қазақ тілін касиби бағытта оқыту // Вестник ПГУ, №2. – Павлодар, 2010. 105-109 бб.
5. Оразбаева Ф. Ш. Тілдік катынас: теориясы және әдістемесі. – Алматы: РБҚ, 2000. – 207 б.
6. Дьяченко В.К. Сотрудничество в обучении. – М.: Просвещение, 1971. – 191 с.
7. Артюнов А.Р. Коммуникативный интенсивный курс РКИ для заданного контингента учащихся (мет. пособие). – М., 1989. – 97с.
8. Абдразахова Ф. Ж. Қазақ тілін шетелдік студенттерге жазылым әрекетті арқылы үйрету әдістемесі (Жоғарғы оқу орындарының филология факультетіне арналған): Пед. ғыл. канд. ғылыми дәрежесін алу үшін дайынды. дисс. авт. – Алматы, 2003. – 33 б.
9. Пассов Е.И. Коммуникативный метод обучения иноязычному говорению. – М.: Просвещение, 1985. – 208с.
10. Қадашева Қ. Жаңаша жаңғыртып оқытуын ғылыми әдістемелік негіздері: езгерілді дәрісханалардағы қазақ тілі: пед. ғыл. док. ... дисс. – Алматы, 2001. – 301 б.

ҚАЗАҚ МАҚАЛ-МӘТЕЛДЕРІНІҢ ПОЭТИКАЛЫҚ ТІЛІ

Сарбасов Б.С.
ф.г.к., қауым профессор м.д.
Қазмемкызы П.У.
Сарбасова И.С.
Қазақ тілі мен әдебиет мұғалім
ШКО, Қекпекті аудан

Қазақ – сөз қадірін біліп, қасиетті сөзді кастерлеп, аузынан тастамай, данышпандығын өндіртінде өлеңмен өрнектеп, терең мағыналы сөздермен зерлеп келе жаткан халық. Сөз зертгерлептің аузынан шылдауда үздіккіс үшін етіп, ұрпақ тәрбиесіне парыктап пайдалану дәстүрге айналған. Өсіреке кариялар мақалдан, маңызды сөйлеуді борышым деп санайды, онсыз қарт адамның сөздің қадірі болмайды.

Мақал-мәтелдердің табиғатының күрделілігі, оның көнелігі мен қолдану аясының кендігінде. Белгілі жағдайға, тақырыпка байланысты шебер айтылған ұтымды, тиісті нақыл сөздер ауыздан-аударылады. Өткізу көшіп, ел арасына анау айтқандай, мынау айтқандай деп шешенін есімімен қосарлана жүрген. Ал, кейін шығарушының есімі ұмытылып, ұтымды, орынды қолданылған сөздер халық сыйнынан өндөліп, мақал-мәтелдерге айналып кеткен.

Мақал – мәтелдер үнемі туып, өндөліп, ұстартылып отырады. Ұрпактан ұрпаққа ауысып, жағында жылдар, гасырлар бойы сақталып, бірден бірге шындала береді. Өндөліп, жылдан – еткен сайын еткірлене түседі. Үнемі туып, толысып, молайып отырады.

Мақалдардың негізгі айтар идеялық түйініне, ой желісіне, оны жеткізудегі қолданылған көркемдік кестелеріне көз жібереді. Оның мәселе – әдебиеттің өнерінен шешендейді. Қаржылықтың өнерінен, ақылдылығына еріксіз қайран қаласын. Мақалдар тақырыбы ете ауқымды, тиісті камтымagan сала, ол көтермеген мәселе жоқ десе де болғандай. Қандай мәселеңге арналып айтылғанда, мақал-мәтел жақсылыкты дәріптейді, жамандықтан сактандырады. Оның мазмұны бабаларымыздың бүкіл өмір тәжірибесін камти отырып, ел болашағы болып табылатын ұрпақтың санаасын, әсемдік сезімін, талғамын, өмірге деген көзқарасын дамытып, ой-өрісін көңіл-көңіл шылдауда өткізу молайтуды мақсат етеді. Осы түрғыдан алғанда, мақал-мәтелдердің тағылымдық, тәрбиeliк, әсімет-әнегілік маңызы зор. «Мақал – мәтелдер әлеуметтік өмірдің кым – кайшылықтарын айқын етпесе түседі. Оларда халықтың болаған деген зор сенімі, үміті, на бір асқақ киялы да көркем сипатталған» [1,206.].

Қазақ мақалдарының көпшілігі еңбек, шаруашылық тақырыптарын қамтиды. Еңбекші жайындағы мақалдар еңбекші бұқараның жүзденеген жылдар бойындағы еңбек тәжірибесін корытады. Алуан – алуан көсіп түрлеріне халық көзқарасын білдіреді. Халық мақалы: «Еңбек етсөн – емересең», «Істесөн – тістерсін», «Колы кимылдағанның аузы қымылдар», «Еңбек тубі – мереке, көптін түрі береке», «Еңбегін қарай өнбекі», «Бейнетің катты болса, татқаның тәтті болар» деп тұрмыс өткізу молайтуды мақсат етеді. Енді бір топ мақалдар: «Жалқау жатып бұйырады», «Еріншекке ошақтың бүты айшылық жер» деп, жатып ішер жалқау, керенаулардың сыйнаиды. «Еңбегі ештін күні кеші

жұмыс істемейтін керенау, жалқаулар өмірінің мағынасыздығын аңғартады. Енбек тақырыбына арналған мақалдарда жас үрпакты аянбай адаптация етуге, елге, халыққа қызмет етуге шақыру идеясы үлкен орын алды [2, 456.]

Халқымыз бала тәрбиесіне де ерекше көніл бөліп, көпті көріп, көп жасаған ата мен әжелеріміз балаға тілі шыққаннан бастап қыскаша әнгіме, ертеғі, әртүрлі өсінет-өнеге сөздерді, әнгімелерді, мақал-мәтедлерді айтып берген. Осылардың көпшілігі балалардың өздері күнделікті көріп жүрген жануарлар дүниесімен байланысты болғандығын білеміз. Балаға жақсы таныс мәселені ала отырып оның қабылдаудына женил, ұғынуына ауырлық тиғізбейтін ақыл-кенес бере білген. «Енесі тепкен құлынның еті ауырмайды», «Ойнактаған бота от басар», «Сонғы түйенің жүгі ауыр», «Жуас түйе жүндеуге жақсы», «Аттан тай озады, Атадан бала озады», «Сиыр сипағанды білмейді, жаман силаганды білмейді», «Әңгіме бұзау емізер, бұзау таяқ жегізер». Осы сияқты мағынадагы мақалдардың бала тәрбиесіндегі мәні зор.

Казақ мақалдарының көрнекті тақырыптарының бірі – бірлік, ынтымак, ұйымшылдық мәселесі. Бұл тақырыптағы мақалдардың негізінә ақыл-оый сергек халықтың осы туралы даналық көзқарасы, омірлік тәжірибесі жатады. Тұрмыс талқысынан туып, әрбір тарихи кезеңнің сындарынан еткен түсінктерін мақал арқылы көрсетпек болады. Бүкіл қоғамның бүтіндігі бірлік пен татулықта деп білген халық «Бірлік болмай тірлік болмас», «Ірыс алды -ынтымак», «Алтау ала болса, ауыздығы кетеді, тортев түтег болса, төбедегі келеді», «Жалғызын үні шықпас, жаяудың шаңы шықпас», «Көп ісінде - береке», «Көппен көрген ұлы той», «Көп түкірсе-көл» деген мақалдарымен барлық күш – куат ынтымак бар жерде екендігін дәлелдейді.

Казақ ауыз әдебиетінде халықтың сүйе тыңдал, сүйсіне тыңдағаны – көпшілік ушін жасалған ерлік, батырлық істер, ел корғаған ерлер туралы болғаны бізге мәлім. Бұл тақырыпта қаншама аныз, әнгіме, ертеғі, олең, жыр туғызып, халықтың ерен ерлікті ардактағанын білеміз. Осы бір тақырып халық мақалдарынан да ез орнын алған.

Ел корғау, батырлық, ерлік істер жайында туған халық мақалдары оның ой-арманын, елжандылық қасиетін, туған жерге деген ыстық ықыласын танытып тұрады. Бұл тәріздес мақалдардың үрпак тәрбиесіндегі мәні мен манзызы ерекше екендігін жақсы білеміз. Казақ халықтың туған жерге деген перзенттік сезімін көрсететін мақалдары ете көп. Соның кейбіріне тоқталып кетейік: «Ел іші алтын бесік», «Отан оттан да ыстық», «Өзге елде сұлтан болғанша, ез елінде үлтан бол», «Өз елімнің басы болмасам да сайның тасы болайын», «Елінен безген ер онбас, көлінен безген из онбас» т.б.

Оз мақалдарында туған жерін ерекше құрмет тұтқан халық оның корғау, елінің болашағына қызмет ету әрбір азаматтың басты борышы деп санайды. «Ер елі ушін туып, елі ушін еледі», «Ел үмітін ер актар, ер атағын ел сақтар», «Батыр туса ел ырысы, жаңбыр жауса жер ырысы», «Ел ауырын ер көтереді» т.б. мақалдардың негізгі түйіні осы болып табылады.

Мақалдарда халық елінің ерлікке барып, ештенеден тайынбайтын айбынды ерлерін ардактап, шардың ел сүйсінген істерін жастаға, кейінгі үрпакка үлгі етуді мақсат етеді. Осы орайда нағыз ерді корқакпен салыстыра отырып, аз созбен екеуінің де бейнесін жасайды. Ерлік, батырлық жасау тек ен, жерін, халықтың шын сүйеттін адамның қолынан ғана келеді, осындаид жандардың қолынан кез-теген ерлік іс келеді деп сипаттайды. Мысалы, «Ердің екі сөйлегені - өлгені, еменнің илгені - сынғаны», «Ер жігіт – етек жені кен жігіт», «Батырда бақастық болмас», «Қоянды камыс, ерді намыс аттіреді», «Ер бір рет еледі, корқақ мың рет оледі» деген мақалдар бұған мысал бола алады [3,306.].

Халық мақалдарының мәнін еш уақытта жоймайтын қоғамдық манзызы зор саласының бірі – шу-білім, өнер, ғылым және мінез – құлыш туралы. Олардың басты сарыны – елді өнер-білімге шырын, оқудын, ғылымның пайдасын насиҳаттау. Жақсы нәрсесін үлгі ету, жаманнан жиремдіру шалмыш тақырыптағы мақалдардың басты мақсаты. Мысалы, «Өнерлігө еріс кен», «Өнерлі өрге треді», «Білегі күшті бірді жығады, білімі күшті мынды жығады», «Ақыл-тозбас тон, білім-тусылмас кен», «Оку-білім булагы, білім-әмір шығарғы», «Білек сүріндіре алмағанды - білім-түріндіреді», «Білімдіге дүние жарық, білімсіздің күні гаріп» деп тізе берсек таусылмластай мол мақалдардан артық жас үрпакқа айтылар насиҳат, өсінет, үлгі-өнеге бар ма екен, сірә. Бұл мақал шарынан жастағы өнер-білімге, ғылымға барынша насиҳаттау мақсаты да айқын көрініс тапқан. шарында адамның жақсы қасиеттерін қастерлеу, арлы болуга, адалдық, кішіпейілділікке, тезімділікке шарында сарыны да үлкен орын алды. «Мал сактама, ар сақта», «Өтірікши алдымен өзін алдар», «Өзін мактаган оліммен тен», «Өлімнен ұят күшті», «Сабыр түбі – сары алтын» деген халық даналығы шамгершілік қасиеттерді үағыздайды. Халық тәлім-тәрбиеге үлкен мән берген болса, осы мақсатты шарынде асурудағы елеулі үлес мақал-мәтеддердің десек қателеспейміз.

Адамның мінез-құлкы, халықтың әдәт-ғұрып да макалдардан елеулі орын алады. Халық адальы, шынышылдық, әділдік, досқа адап болу, кішіпейілдік сиякты қасиеттерді насиҳаттап, үлгі етеді. Халық ұғымында не жақсы болса макалдар соны құтап отырады.

Қазақ мақал-мәтедлерінің өзіне тән негізгі бір ерекшелігі – аз сезбен көп мәғына беретіндігінде. «А сез - алтын, көп сез - көмір» дей отырып, халық өзінің макалдарында мазмұнды әңгіменің «тобықтың түйін береді», ой-пікірін, көзқарасын ері терек, ері ашық айтады.

Макалдың сез саралауы олпы-соллы болмайды, етек-жені жинақы, ықшам келеді. Айтылатын пікір, жасалатын корытынды, берілетін баға толық дәлелденген, шындалып, шынайыланып жонылып, еткілешпел келеді. Сондыктан да макал оралымды, еткір болады. Макалда дәлелдеу мен корытынды пікір бірдей жүргіп отырады.

Ішкі құрыльысы жағынан алғанда, макалдар екі түрлі: бірінші –айтайын деген ойын ашық етін бірден, турасанан білдіреді. «Жауда аяған жаралы қалады», «Бірлігі жоқтың – тірлігі жоқ» т.б. Екіншісі – негізгі ойды астарлап айтатын, ишаралған білдіретін макалдар. Қазақ макалдарының біразы осы түрге енеді. Мұның мысалдарына «Жығылсан нардан жығыл», «Сырын білмейтін аттың сыйртынан жүрме» деген макалдарды жатқызуға болады. Сырт карагандада бұл макалдарда айтылатын ой айқын, әркайсысы өз орында түрган сиякты. Бірақ олардың астарында терең мәғына түрді. Мәселен: «Жығылсан нардан жығыл» дегендеге нардан жығылып құлаудағы айтып түрган жоқ, нардың үлкен іске ұмтылып максатына жете алмасан айтып емес деген ой айтылып түр. Осындай астар мәғынадағы макалдарда терең ой, қазақ халқының табигатына тән даналық, парасаттылық сезімдер көнінен байкалады. Осындай үлгідегі макалдардың біразына көз жүргіртейік: «Қасықтап жинаған шеміштеп төкпе», «Жылы-жылы сейлесен жылан інінен шығады», «Екі кеме құйрығын ұстаган сүкетеді», «Кісідегінің кілті аспанда» т.б.

«Макалдың тілі өте көркем және мейлінше карапайым, сез құрамы бай, халық тілін суреттеу, бейнелеу мүмкіншіліктері макалда жан-жакты, мол көрінісін тапқан. Ұлы жазушылар халық тілін үйрену, менгеру үшін макал-мәтедлерді жете болу керек деген көзқарас та осыдан түрткіштегі макалдарда терең ой, қазақ халқының табигатына тән даналық, парасаттылық сезімдер көнінен байкалады. Осындай үлгідегі макалдардың біразына көз жүргіртейік: «Қасықтап жинаған шеміштеп төкпе», «Жылы-жылы сейлесен жылан інінен шығады», «Екі кеме құйрығын ұстаган сүкетеді», «Кісідегінің кілті аспанда» т.б. [4,546].

Макалдарға тән ерекшеліктің бірі – оның құрыльысында. Сөйлем құру, әсіресе, құрамында сез ойын үйлестіру, кисындыру жағынан алғанда макалдан алуан түрлі үлгі өрнек, әдеби кестесі табылады. Макалдардың сөйлем құрудағы бір ерекшелігі, онда бастауыш, баяндауыш түрді бола бермейді. Кейде макалда баяндауыш түсіп қалады. Мысалы, «Еңбек түбі- береке, көптің түрі- мереке», «Бейнет, бейнет түбі - зейнет», «Еңбегі аздың-әнбегі аз» деген макалдарда баяндауыш түрді ол тек ойшаған үйлатып «болады» деген сез. Егер макалды толық айтсақ, «Еңбек түбі- береке, көптің түрі- мереке» болады, көптің түбі мереке болады» дер едік, онда сөйлем шұбаланқы болып, көлісті ырғашылады. Бұл құбылыс айшықтау тәсілінің элипсис деген түрлінің макалдардағы көрінісі, яғни тастап кету. Бұл тәсіл макалдарда жи кездеседі.

«Макалда сезді мүсінде, сұлулау үшін сан алуан тенеу, эпитет, метафора, метонимия сүкетеді. Көркемдік құралдар шеберлікпен колданылған. Мысалы,

Жақсы жігіт-жагадағы құндызы,
Жақсы қызы – көкетің жұлдызы.

Ақылды ердің ішінде
Алтын ерлі ат жатар,
Асыл әйел ішінде
Алтын бесікіт ұл жатар.

Осындай макалдарда орынды, кисынды салыстыру мен шенденстіру арқылы екі народ құбылыс бірін бірі толықтырып, бейнелі мүсін жасайды» [5,2116].

Сондай-ақ макалда әсірелеу, күштейте суреттеу әлсі жи колданылады. Мысалы: «Айдаңаң бес ешкі, ыскырығын жер жарады», «Тамшыдан тама берсе дария болар», «Колымен қосаяқ аузымен орақ орады», «Көрмес түйені де көрмес», «Көп түкірсе көл» деген макалдарда шамада үлгайта суреттеу байкалып түр.

Макал-мәтедлердің өзіндік жасалу жолдары, сан қылы шеберлік әдістері бар. Макал бір-бірімен үйқасы бар екі белімнен қуралады. Сол екі белімнің бірінде айтылуға тиісті ойдың айтылса, екіншісінде корытынды түйін беріледі: «Жасында қылжың болсан, картайғанда мың боларсын», «Күлме досқа, келер басқа», «Ексең егін, ішерсін тегін», «Еңбек етсең ерінбей, қарның тіленбей», «Жақсының өзі әлгеммен, сезі әлмейді» т.б.

Ата-бабаларымыз не сөйлесен де, не істесен де, алдымен ойланып алу керектігін есептегендегін отырган. Тіпті ойнап сойлесен де, ойлап сөйле деудін тәлімі де теренде жатыр. Ойламада сөйлемде

ауыз сөз етген сүйекке жетіп, жүректі қалай жаралайтынын дана түркі халқы «Оқ жарасы бітсе де, тіл жарасы бітпес» деп ұғындырады.

Қазакта «Ер қазынасы – ескі сөз, ел қазынасы – ескі сөз, тіл қазынасы-ескі сөз» деген бүрінгілардан қалған мақал бар. Адамның ойын жарықта шығаратын күшті құрал - тіл. Ал, тіл - ойдың көрінісі екендігі мәлім. Олай болатын болса монді, мағыналы ойды жеткізетін, тоқсан ауыз сөздің тобықтай түйінін берер макал-мәтелдердің тіл мен әдебиеттің дамуындағы, жалпы халықтық, қоғамдың өмірдегі, ұлт мәдениетінін еркендеуіндегі, жаңа үрпак тәрбиесіндегі, тілді еркендешу мен сөз байлығын қалыптастырудығы, тілді мәңгертудегі орны айрыша.

Қорыта айтқанда, мақал-мәтелдер такырыбы ауқымды, мазмұны терен, тілі өткір, кестелі айшығы мол, тағылымдық мәні аса зор халықпен бірге ғасырлар қөкжигінен асып келе жаткан мәнгі сарқылмас қымбат қазынамыз, канша үрпак казас да таусылмас кеніміз.

Әдебиеттер:

1. Адамбаев.Б. Халық даналығы. - Алматы, 1976
2. Фабдуллин.М. Қазақ халқының ауыз әдебиеті. - Алматы, 1958
3. Жарықбаев.Қ. Аталар сөзі-ақылдың көзі. - Алматы, 1980
4. Әлімбаев.М. Өмір. Өнер. Өнерпаз. - Алматы, 1990
5. Байтурсынулы А. Әдебиет таныткыш. - Алматы, 2003

Резюме

В статье рассматриваются вопросы изучения пословиц и поговорок как часть народного наследия.

Summary

The article deals with the poetry of studying and sayings as a part of national heritage.

ЖҮМЕКЕН НӘЖІМЕДЕНОВ ПОЭЗИЯСЫНЫҢ КӨРКЕМДІК ТІЛДІК ЕРЕКШЕЛИГІ

Қасымова А.Т.

Қазақ тілі мен әдебиеті пәннің мұғалімі
Алматы қаласы, №59 мектеп-гимназия

Жүмекен Нәжімеденов - қазақ әдебиетінде өзіндік қомакты орны бар, поэзияға жанаша әрнектер мен айшыктар енгізген, елең логикасына өзінше қарған, қазақ поэзиясын мазмұнына да, ғашыннан де жаңашылықты батпандап енгізген, ез шығармашылығымен қазақ әдебиетін бір сатыға көтерген ақын.

Жүмекен поэзияның терен сырлы құпияларының молдьынын, көркемдік палитрасының байлығының әр кезендеңі жыларды жарқыратып аша түседі. Өлең жазу - жіпке моншак тізу емес, киындығы мол соққыттың жол екендігін ескертке келе, шынайы ақынның сол соққыттың жолда ширай түсетініне "Суыртпақ" деген өлеңінде әбден сендіреді. Мұнда ақын кез майын тауыса, ертеден қара кешкеп дейін шыт матадан суыртпақ тартқан карт еженің бейнесін асерлі суреттей отырып, шыныраудан ой шытып, сындарлы сөз сараган ақын еңбегін соған тенейді. "Көңілімен сол бір шыттай шыттаң тарттаң жыр" деп түйеді автор.

Әдебиеттің кай жанрының болмасын құрылыш материалы, өрнек болуы - көркем сөз. Қаламгер туындысы оқырманға негұрлым тартымды, жанына жақын, көкейіне қонымын болу үшін тіл ерін құбылта, күлпірта білуі керек. Жүмекен поэзиясының осы сырына жіті назар аударады. Сөз әлемдегі образды бейнелеудегі өзінің табиғи орнына дәл қаланбаса, сөз тіркесіндегі сездер тобына шыла шашып тұра алмаса, онда ол әлдебір басы артық нәрсе болып шығады. Соңдықтан ақынның шыттарын артист-сөздер ойнай алмай,

Ақынның жылап берді құлғен жерін, —
оның осы шындықтың айтқаны. Поэтикалық ізденіс жолында талант талай қүйлерді басынан кешіреді. Оның алдында тұрған міндет көп. Оның әбір өлеңі - жаңа ойдың жаршысы, сезім дүниесінің тыңдауын. Олай болмайынша өлең дегеніміз поэзияға үш кайнаса сорпасы қосылмайтын қарабайыр шындықтардың жиынтығыға болып шығады. Ондай туынды оқырманың ойын — сезімін қозғап, жанын айналады, жігерін қанаттандырып, көкірегін қүйге бөлей алмайды. Демек, ізденіс, тек қана оның артист-сөздер ойнай алмай.

Албырт сезімді жас таланттың кеменгер классиктерге еліктеп, өзін сол жолда сезінуге қарастыны болады. Бірақ өзің қаншама Пушкинмін, Байронмін, Гейнемін дег сезінгенмен, қылыштарын ізденіс керек [2, 226].

Албырт сезімді жас таланттың кеменгер классиктерге еліктеп, өзін сол жолда сезінуге қарастыны болады. Бірақ өзің қаншама Пушкинмін, Байронмін, Гейнемін дег сезінгенмен, қылыштарын ізденіс керек [2, 226].

<i>Калашева М.С.</i>	
«Государственный язык - будущее народа»	90
<i>Рыскулбек Д. Ж.</i>	
Ұлттық идеологияның қалыптастырудың басты құралы - мемлекеттік тіл	93
<i>Каниязова Д. О.</i>	
Особенности перевода политической метафоры на материале речей Франсуа Олланда и Николя Саркози.....	96
<i>Кұлабаева Р. Т.</i>	
Түркі тілдеріндегі дауысыздықтың жүйесі	99
<i>Күншызыбаева Ш.Т.</i>	
Тілдерді функционалды дамыту моделін жаңаңау	102
<i>Магнуррова Р. К.</i>	
Қазақ тілін касібі бағытта оқытушының ұтымды жолдары	105
<i>Сарбасов Б.С., Сарбасова И.С.</i>	
Қазақ мақал-мәтәлдерінің поэтикалық тілі	108
<i>Касымова А.Т.</i>	
Жұмекен Нажимеденов поэзиясының көркемдік тілдік ерекшелігі	111
<i>Сарбасова К.Б.</i>	
«Қозы Қорғаш - Баян сұлу» жырындағы топонимдердің тілдік сипаттамасы	114
<i>Байтепешева А.</i>	
Қазақ сөз өнеріндегі "табыс" концептісінің көрінісі	117
<i>Болегенов Ә.Ы.</i>	
Үш тілділік - заман талабы	120
<i>Керимқұлова Б.К.</i>	
Салалық терминдердің құрылымдық-семантикалық сипаты	122
<i>Абдишова А.М.</i>	
Оқыту үдерісіндегі дүркін сөйлеуді қалыптастыру және тілді дамытушы педагогикалық мәселелері....	124
<i>Абдрасилова А. К.</i>	
Қазақ тілін оқыту барысында ақпараттық-технологияның құзыяреттілігі	126
<i>Айдарханбеков.Е.А.</i>	
Ұлттық құродаудардың музика және этнопедагогика пәндері арқылы жаса үрпаққа жеткізуінің жолдары.....	128
<i>Акрамова З. Х.</i>	
Студенттердің зерттеушилік қабілеттің қалыптастырудың психологиялық негіздері	131
<i>Күрманбеков Д.О.</i>	
Жаһандану кезеңінде шүткүйерлі тілдің қолданудың маңызы	133
<i>Ниятова Ш.С., Молдажанова А.Е.</i>	
Тілдік емес оғу орнында қазақ тілінің грамматикасын оқыту әдістемесінің теориялық негіздері.....	135
<i>Әжібекова Г.</i>	
Мектеп жасына дейінгі балалардың сөйлеу тілі	138
<i>Омар А. Т.</i>	
Концепт как объект лингвистических исследований	140
<i>Оринаева А.Ж.</i>	
Особенности перевода английских рекламных текстов на русский язык	143
<i>Оспанғазиева Г.Н.</i>	
Мемлекеттік тіл - қоғамның тілдік қатынас тұғыры	146
<i>Бегалиева Л. Б., Акимкоғазиева Ш. К.</i>	
Тілдердің оқытушылығында мультимедиалық технологиялардың алдын орны	487
<i>Мамыр З.Е.</i>	
Проблемные методы в обучении иностранным языкам	151
<i>Орынханова Г.А.</i>	
Зеркальность как принцип построения образа героя и как стратегия его поведения в романе М. Горького «Жизнь Клима Самигина»	153
<i>Уразова Х., Маметова Д. П.</i>	
Қазақ тіліндегі сөздөрдің тіркесямділігі	156
<i>Акедилова Р.А.</i>	
Педагогикалық этика негіздері пәннің мемлекеттік тілде оқытушының маңыздылығы.....	160
<i>Сапарова Д.</i>	
Тілдің тұғырлығының негізі - тарихында	165
<i>Садырбаева Б.А.</i>	
Антрапоним алеуметтік-мәдени белгі	165
<i>Кусанова А.Н.</i>	
Шетел тілін оқытушының ақпараттық құралдың маңызы	262
<i>Ибраимова Л. Ә.</i>	

РЕ